

Ohje VOC-ilmanäytteen ottamiseen

1. Tarvikkeet

- pumppu
- ruuvimeisseli tai kynä pumpun käynnistämiseen
- Tenax-TA hartsiputkia,
- yksi putki kutakin näytettä varten
- vähintään yksi putki **kenttänolla-näytettä** varten
- putket säilytetään huoneenlämpötilassa, ympäristössä, jossa ei ole voimakkaita hajuja
- jakoavaimet Tenax-putkien sulkutulppien avaamiseen
- pumpun virtaus n. 130 ml/min
- suositeltava näytteenottoaika 45-120 min

2. Ennen näytteenottoa

Huomioi, että VOC-mittausten aikana ja muutama tunti ennen mittauksia ihmiset ja kotieläimet on hyvä pitää poissa mittaustilasta, sillä myös nämä ovat VOC-päästölähteitä.

Myös siivousta ja puhdistusaineiden käyttöä tulee välttää. Tarkista viemäreiden vesilukot mahdollisina hajulähteinä ennen näytteenottoa.

Remontista ja korjaustöistä tulee olla vähintään 6 kk. Korjausten vaikutusta voidaan arvioida ottamalla näytteen ennen korjauksia ja 6 kk korjausten jälkeen.

Jos kohteesta on hajuvalituksia poikkeavissa olosuhteissa, otetaan näyte ko. olosuhteiden vallitessa.

Tarkemmin asiasta liitteellä 1 (kohteeseen annettava ohjeistus).

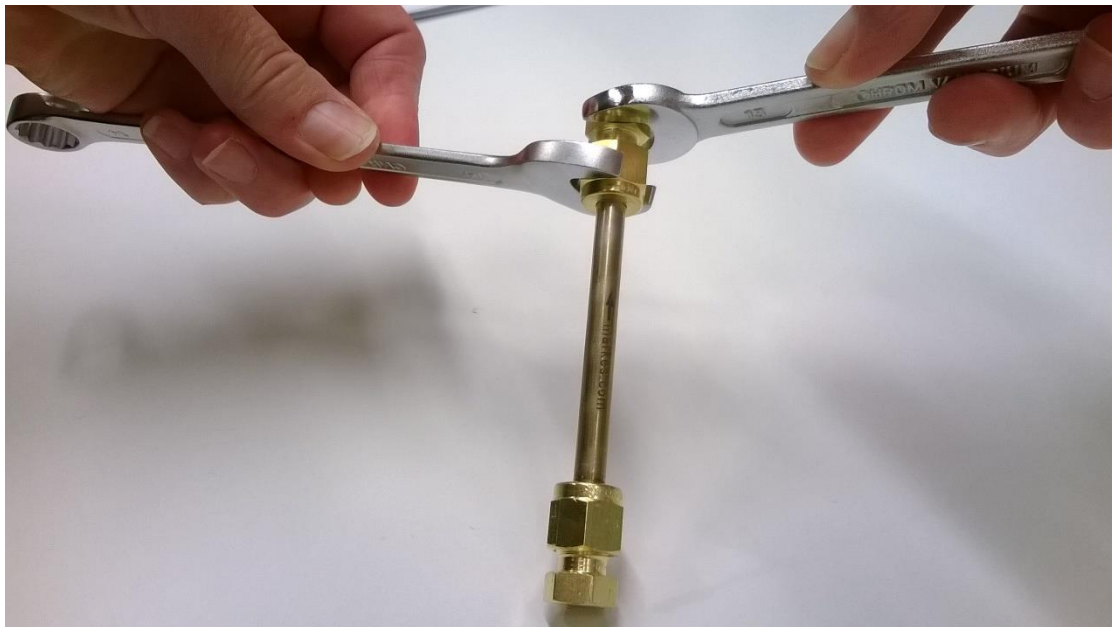
3. Näytteenotto

Sisäilman haihtuvia orgaanisia yhdisteitä kerätään Tenax-hartsiputkeen (Tenax TA adsorbentti) pumpulla.

- Ota näytettä 45 – 120 minuuttia. Jos tilassa tuntuu voimakasta hajua, näytteenottoaikaa voi lyhentää alle 45 minuuttiin.

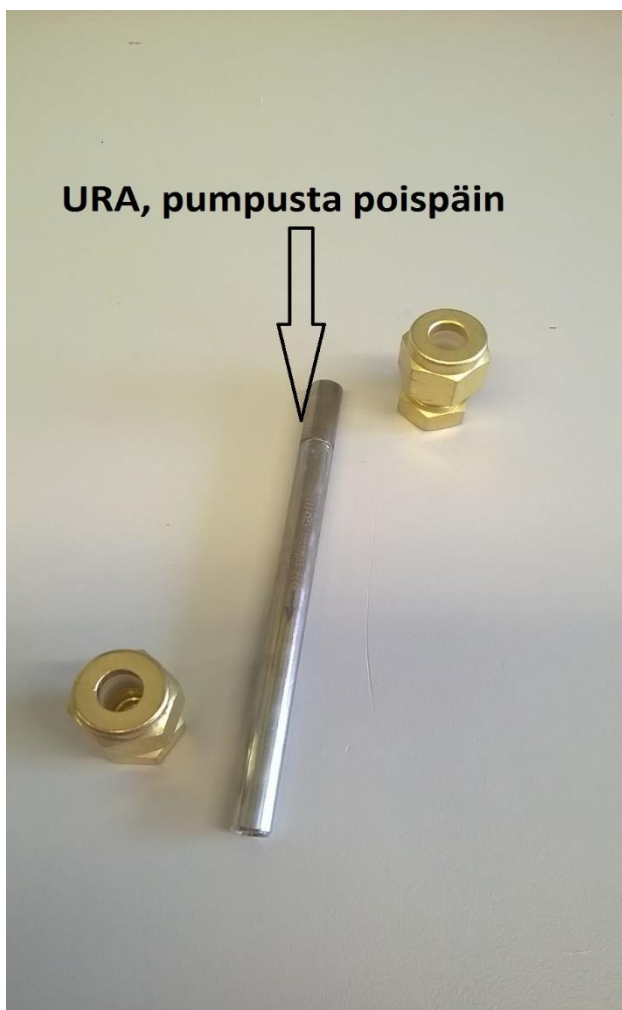
AO10/AHA/21.12.2023 2(4)

- **Varaa yksi putki kenttänollaputkeksi.** Kenttänollaputket pidetään mukana näytteenotossa ja käsitellään kohteessa kuten näyteputketkin. Kenttänollaputket avataan, korkit poistetaan putken päistä ja tämän jälkeen suljetaan korkit uudelleen.
- Täytä kutakin näytettä koskevat tiedot lähetelomakkeelle. Tenax-putken tunnus on merkitty putken runkoon. Pumpun numerotunnus on merkitty pumppuun tarralla (esim. 2016-001).
- Poista Tenax-putkesta sulkutulpat molemmista päistä (kuva 1) ja kiinnitä putki letkun avulla pumppuun (kuvat 2 ja 3).

Kuva 1. Sulkutulppien avaaminen ja sulkeminen jakoavaimilla

- **HUOM!** Aseta putki siten, että Tenax-putken toisessa päässä oleva ura on pumpusta pois päin. Kuvat 2 ja 3.

Kuva 2

Kuva 3

- Aseta pumppu ja Tenax-putki mittauskohtaan, yleensä huoneen keskelle noin 1 – 1,5 m korkeudelle. Käynnistä pumppu esimerkiksi pienen ruuvimeisselin tai kynän kärjen avulla ja kirjaa näytteenoton aloitusaika lähetelomakkeelle.
- Keräyksen päättyessä sammuta pumppu, kirjaa näytteenoton lopetusaika lähetelomakkeelle, poista Tenax-putki ja kierrä putken sulkutulpat takaisin ensin sormikireyteen ja sitten noin ¼ kierrosta avaimilla.

AO10/AHA/21.12.2023 4(4)

- Täytä jokaisen näytteen tiedot sähköiseen *OmaLabroc*- järjestelmään. Vaihtoehtoisesti voit täyttää paperiset tilauslomakkeet ja toimittaa ne laboratorioon näytteiden mukana tai sähköpostilla. Lomakkeita on saatavilla Labrocin verkkosivuilla.
- HUOM! Pumpun virtaus on säädetty laboratoriossa käytettävälle patruunalle. Älä säädi itse pumpun virtausta. Mikäli pumpun toiminnassa on jotain poikkeavaa, ota yhteyttä laboratorioon. Älä yritä korjata pumppua sitä avaamalla tai irrottamalla siitä osia.

4. Näytteiden lähettäminen laboratorioon

Toimita Tenax-putket laboratorioon samassa pakkauksessa ja samalla tavoin pakattuna, kun laboratorio on ne lähettänyt. Älä tee näytteenottoputkiin tai pakkauksiin merkintöjä tussilla tai liimaa putkiin teippejä merkintöjä varten.

Jos näytteen toimitus välittömästi ei ole mahdollista, säilytä Tenax-putket huoneenlämpötilassa, kuitenkin hajuilta suojattuna.

Liite 1, VOC-näytteenotto, ohje kohteeseen

Mikäli laboratorion näytteenottotarvikkeet, esimerkiksi pumppu, rikkoutuvat näytteenotossa virheellisen käytön seurauksena, asiakas vastaa uusien tarvikkeiden hankintakustannuksista.